

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Релігієзнавство»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність: 181 – «Харчові технології»

Освітня програма: «Харчові технології»

Рік навчання: 2, семестр 4

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання – українська

Лектор курсу

Гейко Світлана Миколаївна, канд. філос. наук, доцент
кафедри філософії та міжнародної комунікації

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Кафедра філософії, корпус 3, к. 125, тел. 527-81-50

svetageiko@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=6>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування системи знань про релігійні феномени, закони і механізми виникнення і функціонування релігії, її основні типи і форми.

Завданням курсу є вивчення структури релігієзнавства, його понятійного апарату, основних етапів розвитку релігії та релігієзнавства; засвоєння імен засновників релігійних систем, відомих богословів, релігієзнавців, основного змісту священних писань; набуття вміння застосовувати здобуті знання для аналізу різноманітних суспільних явищ та в ситуаціях світоглядного вибору.

Предметом релігієзнавства є з'ясування суті, змісту та історії виникнення і становлення релігії як духовного феномену, її окремих віросповідних форм, ролі релігії та церкви в житті людини і суспільства.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі різного рівня складності у процесі навчання, із застосуванням базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук та розв'язувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 13. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав свобод людини та громадянина в Україні.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН13. Обирати сучасне обладнання для технічного оснащення нових або реконструйованих підприємств (цехів), знати принципи його роботи та правила експлуатації, складати апаратурно-технологічні схеми виробництва харчових продуктів запроєктованого асортименту.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1.				
Тема 1. Релігієзнавство як сфера гуманітарного знання	1/1/6	Знати предмет, метод, мету і завдання курсу. Вміти визначати релігію як явище духовної культури. Аналізувати виникнення та становлення релігієзнавства. Розуміти світоглядну спрямованість релігієзнавства. Розрізнити структурні елементи релігієзнавства. Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності.	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. Опрацювати додатковий теоретичний матеріал.	10 балів
			Написання тестів.	10 балів
Тема 2. Релігія як предмет наукового дослідження	2/2/6	Знати базові категорії та поняття теми. Вміти пояснювати сутність релігії. Аналізувати та розрізнити богословсько-теологічний та філософський підходи та	Здача семінару № 2. Написання доповідей, підготовка презентацій. Здача самостійної роботи/есе	10 балів 10 балів

		концепції до вивчення релігії. Розуміти особливості наукового методу пізнання релігії. Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності		
Тема 3. Первісні форми вірувань	1/1/6	Знати базові категорії та поняття теми. Вміти характеризувати давні вірування праукраїнців. Розуміти історичний характер релігії. Розрізняти особливості ранніх форм релігії. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	Здача семінару № 3. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.	10 балів 5 балів
Тема 4. Національні релігії	2/2/6	Знати базові категорії та поняття теми. Вміти визначати різноманітні напрями національних релігій. Розуміти та аналізувати особливості різних національних релігій. Розрізняти Священні книги національних релігій. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу різних релігій	Здача семінару № 4. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів. Здача модульного тесту.	10 балів 5 балів 30 балів
Модуль 2.				
Тема 5. Буддизм: історія і	2/2/6	Знати базові категорії та	Здача семінару № 5.	10 балів

сучасність		<p>поняття теми. Вміти визначати умови виникнення та розвитку буддизму. Аналізувати основи віровчення і культу. Розуміти ідейні джерела буддизму. Розрізняти основні напрямки буддизму. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу різних релігій</p>	<p>Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.</p>	10 балів
Тема 6. Християнство: витоки, віровчення, еволюція	2/2/6	<p>Знати базові категорії та поняття теми. Вміти визначати витоки, соціально-економічні та політичні умови формування християнства. Аналізувати основи християнського віровчення і культу. Розуміти ідейні джерела християнського віровчення. Розрізняти основні напрямки християнства. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу різних релігій</p>	<p>Здача семінару № 6. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.</p>	10 балів 10 балів
Тема 7. Православ'я, католицизм, протестантизм	-/-/6	<p>Знати базові категорії та поняття теми. Вміти визначати витоки та регіони поширення православ'я, католицизму та протестантизму. Аналізувати</p>	<p>Здача самостійної роботи</p>	

		<p>проблеми православної церкви, в Україні. Аналізувати католицизм в Україні: історія і сучасність. Аналізувати зародження й зростання протестантських церков в Україні. Розуміти віросповідні й культові особливості православ'я. Розуміти віросповідні, культові й організаційні особливості католицизму. Розуміти догматизм, культ, обряди протестантизму. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу різних релігій</p>		
Тема 8. Іслам: історія і сучасність	2/2/6	<p>Знати базові категорії та поняття теми. Вміти визначати причини виникнення та географію поширення ісламу; ісламу в Україні. Аналізувати основи віровчення, культу та обряди ісламу. Розуміти ідейні джерела ісламу. Розрізняти основні напрямки в ісламі. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу різних релігій</p>	Здача семінару №8. Написання доповідей, підготовка презентацій. Написання тестів.	10 балів 10 балів

Тема 9. Сучасні нетрадиційні релігії	1/1/6	Знати базові категорії та поняття теми. Вміти визначати причини виникнення і географію неорелігій. Аналізувати діяльність нетрадиційних релігійних організацій та їх вплив на молодь. Розуміти зміст сучасних неорелігійних вчень в світлі сьогодення. Розрізняти містичність та науковість їх вчень. Застосовувати набуті знання для критичного аналізу різних релігій	Здача семінару № 9. Підготувати усні відповіді на питання. Написання тестів.	10 балів
Тема 10. Релігія і церква в сучасній Україні.	2/2/6	Знати основні поняття з теми. Вміти характеризувати сучасне релігійне життя в Україні. Аналізувати конфесійну структуру і географію релігій. Розрізняти міжконфесійні й внутрішньоконфесійні колізії. Розуміти релігійні вияви національної духовності українців. Застосовувати набуті знання для прогнозу релігійних процесів в Україні	Здача семінару № 10. Написання доповідей, підготовка презентацій. Здача модульного тесту.	10 балів 30 балів
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Підручники

1. Академічне релігієзнавство: підруч. [Текст]: за наук. ред. проф. А. Колодного. – К.: Світ знань, 2000. – 862 с.
2. Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Посібник. – К.: Академвидав, 2011. – 464 с.
3. Релігієзнавство: підручн. [Текст]; за ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. – К.: вид. центр «Академія», 2008. – 408 с.
4. Релігієзнавство: навч. посібн. для дистанц. навч. [Текст] / А. М. Колодний, Т. А. Ніколаюк. – К.: Ун-т «Україна», 2003. – 269 с.
5. Черній А.М. Релігієзнавство: Посібник. 2-ге видання, доповнене – К.: Академвидав, 2008. – 400 с.

Основні джерела

1. Антологія християнства: Хрестоматія з релігієзнавства та культурології під ред. Г. Лозко. Вид-во «Мандрівець», 2013. – 376 с.
2. Біблія. Режим доступу: <http://thales2002.narod.ru/tytbib.html>
3. Головащенко, С. І. Історія християнства: курс лекцій: навч. посібник / С. І. Головащенко. – К.: Либідь, 1999. – 352 с.
4. Історія релігії в Україні: навч. посібн. [Текст]: за ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. – К.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 735 с.

5. Історія релігій: навч. посібн. [Текст] / В. Лубський, В. Козленко, М. Лубська, Г. Севрюков. – К.: Тандем, 2002. – 640 с.
 6. Історія світової релігієзнавчої думки: Хрестоматія / За ред. Лубського В.І. – К., 1999.
 7. Коран. Переклад смислів українською мовою Перекл. з араб. М. Якубович. – Стамбул – 2018 – 631 с. Режим доступу: https://www.academia.edu/37819063/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%8E.%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_7-%D0%BC%D0%B5_%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B1%D1%83%D0%BB_Na_t_Cilt_2018_The_Quran_Ukrainian_Translation.7th_edition_Istanbul_Hat_Cilt_2018
 8. Липинський В. Релігія і церква в історії України / В. Липинський. – Філадельфія, 1925. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua>
 9. Петрик, В. М. Нетрадиційні та містичні культури України: навч. посібн. [Текст]: за заг. ред. В. В. Остроухова. – К.: Росава, 2003. – 336 с.
 10. Релігієзнавство: підручн. Калінін, Ю. А., Харьковщенко, Є. А. [Текст] / К.: Наукова думка, 1998. – 336 с.
 11. Степовик, Дмитро. Релігії, культури і секти світу; посібн. з релігієзнавства і сектознавства [Текст] / Д. Степовик. – Івано-Франківськ: Вид-во Івано-Франківського теолог.-катех. духовн. інс-ту, 1998. – 266 с.
 12. Трипітака. Електр. ресурс: <https://royallib.com/book/tipitaka/suttanipata.html>
- Додаткові джерела**
1. Аверинцев С. С. Біблія // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В. А. Смолій та ін. НАН України. Інститут історії України. – К.: В-во «Наукова думка», 2003. – 688 с.
 2. Авраамічні релігії України у визнанні плюралізму і толерантності як чинників української ідентичності: наук. збірка за ред. С. Побуцького, П. Яроцького // Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України. – Галич, 2018. – 312 с.
 3. Бедуел, Гі. Історія Церкви [Текст] / Гі Бедуел; [пер. з франц. Г. Григорович]. – Л.: Свічадо, 2000. – 296 с.
 4. **Біблія**. Святе Письмо Старого та Нового Заповіту [Текст]: повний переклад, здійснений за оригінальними єврейськими, арамейськими та грецькими текстами Українського Біблійного Товариства. – United Bible Societies, 1994.
 5. Боцюрків Б. Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939-1950) [Текст] / [пер. з англ. Н. Кочан, за ред. О. Турія]. – Л.: Вид-во Українського Католицького Університету, 2005. – 268 с.
 6. Бгавад Гіта. Режим доступу: <http://thales2002.narod.ru/tytgit.html>
 7. Велесова книга: [ритм. пер. укр. мовою, дослідження та рецензії Б. Яценка; рос. мовою – В. Яценка]. – К., 2004.
 8. Венедикт XVI (Рацінгер Йосиф). Сіль землі: християнство й Католицька Церква в ХХІ столітті. Розмова Петера Зевальда з Йосифом Рацінгером [Текст] / Венедикт XVI (Йосиф Рацінгер); [пер. з нім. О. Конкевича]. – Л.: Місіонер, 2007. – 282 с.
 9. Віллем, Жан-Поль. Європа та релігії. Ставки ХХІ-го століття [Текст] / Жан-Поль Віллем; [пер. з фр.]. – К.: Дух і літера, 2006. – 331 с.
 10. Вишковський, Павло ОМІ. Переслідувана Церква. Католики України в часи комуністичного режиму [Текст] / О. Павло Вишковський ОМІ. – К.: Католицький медіа-центр, 2009. – 310 с.
 11. Вонг Е. Даосизм / Пер. с англ. – М, 2001.
 12. Голоси Стародавньої Індії: Антологія давньоіндійської літератури / Упоряд.. пер. із санскр., прим. П. Ріттера. – К., 1992.
 13. Грушевський, Михайло. З історії релігійної думки на Україні [Текст] / Михайло Грушевський. – Л.: З друкарні НТШ, 1925; К.: Освіта, 1992. – 192 с.

14. Іларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: іст.-реліг. моногр. [Текст] / митрополит Іларіон. – К.: АТ «Обереги», 1992. – 424 с.
15. Іларіон, митр. Слово про закон і благодать / пер., упорядкув., передм. В. Яременка. – К.: [б. в.], 2004. – 65 с.
16. **Історія релігії** в Україні у 10 т. [Текст]: К., 1996-2011.
17. Лютер М. Диспут про з'ясування дієвості індульгенцій (95 тез). – Електронний ресурс. – Режим доступу <http://psdruchniki.ws/>
18. Магабгарата. Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
19. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології. – К., 1992.
20. Огієнко І. І. Українська церква. Нариси з історії Української православної церкви : у 2 т / І. Огієнко. – К.: Україна, 1993. – Т. 1–3. – 284 с.
21. Оливер, П. Мировые религиозные верования [Текст] / Пол Оливер; [пер. с англ. О. Перфильева]. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2003. – 240 с.
22. О. Мудрий, Софрон. Нарис історії Церкви в Україні [Текст] / О. Софрон Мудрий. – Рим-Львів: Вид-во оо. Василян, 1995. – 404 с.
23. Петрик, В. М. Демонологія: еволюція та сучасний стан: навч. посібник [Текст] / В. М. Петрик, В. В. Остроухов. – К.: Кондор, 2005. – 192 с.
24. Пуряєва, Наталія. Словник церковно-обрядової термінології [Текст] / Наталія Пуряєва. – Л.: Свічадо, 2001. – 160 с.
25. Рацінгер, Йосиф. Вступ до християнства: лекції про Апостольський символ віри з новим вступним есеєм [пер. з нім. О. Конкевича]. – Л.: Місіонер, 2008. – 332 с.
26. Рибалкін В.С. Коран // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. – К., 2003-2019.
27. Релігія в її складових і процесах їх осучаснення. Монографія за ред. Колодного А. – Відділення релігієзнавства ІФ НАНУ. Вид-во Київ : Інтерсервіс. К., 2018. – 401 с.
28. Релігійна панорама. Інформаційно-аналітичний журнал. Засновник: Українська Асоціація релігієзнавців (№№ із 2000 р. і далі).
29. Риндюк Н. В. Талмуд // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наук. думка, 2013. – Т. 10 : Т – Я. – С. 24. – 784 с.
30. Саган, О. Н. Вселенське православ'я: суть, історія, сучасний стан [Текст] / О. Н. Саган. – К.: Світ знань, 2004. – 912 с.
31. Сергійчук, В. Нескорена церква. Подвижництво греко-католиків України в боротьбі за віру і державу [Текст] / В. Сергійчук. – К.: Дніпро, 2001. – 494 с.
32. Святе Письмо. Переклад Івана Хоменка. Електр. ресурс: <https://web.archive.org/web/20161017140723/http://bibliya.in.ua/index.php/site/index>
33. Священні тексти індуїзму на сайті Монастиря Йоги «Збори Тайн». Електр.ресурс: <https://web.archive.org/web/20090227074825/http://www.advayta.org/cat/?id=219>
34. 100 найвідоміших образів української міфології [Текст]; за заг. ред. Олени Таланчук. – К.: Орфей, 2002. – 448 с.
35. Стоцький, Ярослав. Монгастир Отців Василян Чесного Хреста Господнього в Бучачі (1712-1996 рр.) [Текст] / Ярослав Стоцький. – Л.: 2005.
36. Шевченко, Віталій Володимирович. Православно-католицька політика та проблеми уніїності в житті Руси-України доберестейського періоду. – К.: Преса України, 2002. – 416 с.
37. Шкраб'юк, П. В. Монаший Чин Отців Василян у національному житті України [Текст] / Петро Шкраб'юк. – Л.: Місіонер, 2005. – 439 с.
38. Элиаде М. Йога. Свобода и бессмертие/ Пер. сангл. – К., 2003.
39. Talmud Bavli. Електронний ресурс: <https://www.sacred-texts.com/jud/talmud.htm>

Інтернет-джерела

1. Сайт «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua>

2. Сайт видавництва Свічадо| (Історія релігії, переклади Отців Церкви, християнська художня література, богословська та богослужбова література, філософія, психологія, етика та ін.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.svichado.com>